

Věc: **Zpráva z pracovní cesty**
Pracovník: **Naděžda Haščáková**
Akce: **Seminář: Jak se dělá e-kniha**
Datum konání: **3. 12. 2014**
Místo konání: **NTK Praha**

Milan Vilímek – Jak se dělá e-kniha - www.eknihy-ebook.cz

- vytvořil cca 100 tištěných knih, 200 – 300 e-knih, jeho zaměstnáním je sazba knih a e-knih

Co není e-kniha: - naskenované stránky uložené do e-knihy (+ obrázky)
- pdf – papírová kniha konvertovaná do formátu pdf
- zneužití pojmu e-book (infopodnikatelé www.kupinfo.cz)
- knižní spam

Výhody e-knih: - interaktivita (hypertextové odkazy) a errata (ihned opraveno)

- práce s barvou a mezerou
- možnost zvětšit písmo (starší lidé)

Nevýhody: - špatná podpora definice standardu EPUB
- české e-knihy neumí dělit slova, sazba do bloku produkuje velké mezery mezi slovy
- neexistuje pojem „stránka“
- obtékání obrázků

Na čem číst e-knihy:

- e-ink čtečka (bohužel na ústupu, převažuje četba na tabletech a mobilech)
- tablet
- počítač (program Adobe Digital Editions – korektury, Bluefire reader, plugin v prohlížeči)
- telefon
- wearables (např. chytré hodinky)
- brýle (GoogleGlass)

Formáty e-knih: EPUB (verze 2 a 3) audio a video, MOBI (PRC, AZW (Amazon)), PDF,
- jiné – LIT (Microsoft), FB2 – Fiction Book – XML formát používaný v několika rozšířenějších čtečkách, DJVU – specializuje se na ukládání a zpracování obrázků, PDB – Palm Media
Soubor EPUB lze sbalit do ZIP

Ochrana e-knih proti kopírování (DRM): - bez ochrany, měkká ochrana (sociální DRM), tvrdá ochrana DRM probíhá pomocí šifrování (Adobe DRM, Amazon – registrace, Google), proprietární ochrana (např. Fraus)

Zdroje e-knih: - volně ke stažení

- e-shopy – Palmknihy, Kosmos, Ráj knih, Wooky, eReading, Fraus, Ebux
- Google Play Books – zdarma
- Applestore
- Amazon
- další u nás nerozšířené (Barnes & Noble a jejich Nook)

Tvorba nové knihy: papírová + e-kniha

- podklady (názvy souborů)
- texty: txt, Word (DOC, DOCX), HTML
- tabulky: Excel (XLS, CSV)
- obrázky: JPEG, JPG, GIF, PNG
- instrukce pro sazbu

Převod tištěné knihy – konverze PDF a jiných formátů – program Calibre, skenování nebo přepis papírové knihy – OCR – ABBYY Fine reader, korektury

Úprava podkladů – texty: řeší se psaní čísel, datum, pomlčka – spojovník, nadužívání zvýraznění (tučný text, verzálky), nadužívání kurzívy, velkým pomocníkem je <http://www.root.cz/seriály/regulární-vyrazy/>, rozlišení obrázků, skenování obrázků, grafy, vzorce, fonty, tabulky

Validace a kontrola e-knihy

2/ Antonín Jeřábek – Národní knihovna ČR – ISBN – infrastruktura, získání a přidělování čísel ISBN obecně a e-knihám

Od r. 1967 – Velká Británie, 1968 – USA

1971 – norma ISO, **1972** – založena **agentura ISBN** (Západní Berlín)

1. 1. 1989 přistoupila ČSSR, dostali jsme přiděleno 7 miliónů knih, u nás je 6 tisíc vydavatelů, ti musí hlásit čísla přidělená knihám – v **databázi hlášených knih**, každá kniha se kontroluje podle povinného výtisku.

CD – asi 1000 ročně

2007 – nastal zlom – rozhodnuto, že čísla ISBN se budou přidělovat **on-line** publikacím (musí se jednat o ukončený produkt, publikace určena veřejnosti a musí to být produkt zpoplatněný)

U nás od r. 2010 přidělování ISBN on-line publikacím: **každý formát má své číslo.**

Dodnes přiděleno 25 000 čísel on-line publikacím (nutno vydělit minimálně třemi – více formátů).

Čísla ISBN u on-line publikací **nejsou kontrolována.**

Kontrola bude po změně legislativy povinného výtisku.

Budoucnost: dojde k revizi normy o ISBN (bude trvat dva roky)

2007 – agentura přestěhována do **Londýna**

- platí se **roční příspěvek**

Překlady e-knih od amerických autorů mají DRM, tedy i další ISBN

Od 1. 1. 2016 – povinný **e-výtisk** Národní knihovně? **Teoreticky** (datum) ...